

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 46

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2000

ΝΕΑ ΑΝΑΣΤΑΤΩΣΗ

Η "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΗ" ΜΕΤΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΩΓΩΝΙ

Δεν συμπλήρωσε ακόμη δυο χρόνια το σχέδιο "Καποδίστριας", με τη δημιουργία των νέων Δήμων και τον νέο χάρτη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και όλα δείχνουν πως ένα νέο σχέδιο ετοιμάζεται που τα αναθεωρεί όλα. Οι πρώτες πληροφορίες που δημοσιεύονται έχουν μία είδηση που άρχισε ήδη να αναστατώνει Δήμους και Κοινότητες. Δημοσιεύτηκε λοιπόν πως με το νέο σχέδιο οργάνωσης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι Δήμοι θα περιορισθούν από τους 1000 που είναι με το σχέδιο "Καποδίστριας", στους 500 έως 600. Τούτο σημαίνει πως καταργούνται σχεδόν οι μισοί Δήμοι, δια συμπτύξεως και συγχωνεύσεως. Και αυτό θα συμβεί στους μικρούς και μη βιώσιμους Δήμους. Οι Οργανισμοί που έχουν συγκροτηθεί στο Πωγώνι, δύο Δήμοι και δύο Κοινότητες, και από τους μικρούς είναι και μη βιώσιμοι αποδεχθήκαν. Θα προκύψει λοιπόν θέμα καταργήσεως κάποιων από τους Οργανισμούς του Πωγωνίου και βέβαια κάποιες μορφές συγχωνεύσεως. Ας

είμαστε ρεαλιστές, από τώρα πριν αρχίσουν να κάνουν άλλους υπολογισμούς άλλοι και ανοίξει η όρεξη των ...γειτόνων μας. Θα ήταν το λιγότερο λάθος, και θα αποτελούσε μια καλή για την κοινωνία και την παράδοση του Πωγωνίου λύση, αν, όλο το Πωγώνι αποτελούσε έναν Δήμο, ο οποίος και πάλι θα είναι από τους μικρούς και αμφιβόλου βιωσιμότητας. Ήδη άρχισαν να γίνονται συζητήσεις και εκδηλώνονται φυγόκεντρες τάσεις "διαμερισμάτων" προς άλλους γειτονικούς Δήμους. Κάποιοι άλλοι, ψάχνουν να βρούν μεχρι που έφθαναν τα "Μολωσικά φύλα" για να δικαιολογήσουν επιθυμητές προτάσεις διευρύνσεως των δικών τους βλέψεων! Δεν είναι η στιγμή, τώρα, για αξιολόγηση των τάσεων, που άλλωστε δεν έχουν εκδηλωθεί δημοσιοποιηθεί. Όμως το θέμα θα τεθεί σύντομα και αυτό πρέπει να το έχουν υπόψη τους οι αρμόδιοι αντιπροσωπευτικοί φορείς του Πωγωνίου για να μη βρεθούν προ τετελεσμένων γεγονότων και καταστάσεων μη αναστρέψιμων.

2000 Βορειοηπειρώτες

ΖΗΤΟΥΝ ΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΕΙ ΑΜΕΣΑ ΤΟ ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΔΡΥΜΑΔΩΝ

Σε επιστολή που υπογράφουν 2000 Βορειοηπειρώτες του ξεκομμένου Πωγωνίου, στο Υπουργό Εξωτερικών κ. Γ. Παπανδρέου, θέτουν και πάλι έντονα το θέμα της λειτουργίας του Τελωνείου Δρυμάδων και γράφουν τα εξής: "Όλοι εμείς οι κάτοικοι του Πωγωνίου ευχαριστούμε τις δυο κυβερνήσεις Ελλάδας και Αλβανίας, που άκουσαν και ενέκριναν το πολύχρονο αίτημά μας για ν' ανοίξει η συνοριακή διάβαση Δρυμάδες-Σωπική σ' αυτή την απόμακρη και απομονωμένη περιοχή. Μολαταύτα η διαδικασία δεν

ολοκληρώθηκε. Σήμερα στην Συνοριακή αυτή Διάβαση υπάρχει μονον αστυνομία, που εξυπηρετεί μόνον τη διέλευση πεζών. Τώρα όμως που κατασκευάστηκε και ο αυτοκινητόδρομος οι άνθρωποι έχουν ανάγκη να περάσουν και με τα οχήματά τους. Το επίμαχο αίτημα των Πωγωνιτών σήμερα είναι να αρχίσει μια ολοκληρωμένη τελωνειακή εξυπηρέτηση όχι μόνον για πεζούς, αλλά και για τ' αυτοκίνητα.

Με εκτίμηση, απ' όλους τους κατοίκους του Πωγωνίου"

ΚΑΙ ΠΑΛΙ Η ΩΡΑ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Η εφημερίδα μας έχει κάνει σύνθημα τον ρόλο των Συλλόγων και των Αδελφοτήτων μετά την κατάργηση των Κοινοτήτων από τον "Καποδίστρια". Οι Κοινότητες "πέθαναν" σαν φορείς αυτοδιοίκησης και έκφραση της τοπικής εξουσίας. Οι κοινότητες όμως των ανθρώπων, οι χωριανοί, οι συντοπίτες δεν χάθηκαν, όπως δεν χάθηκε και το όνομα που διατηρείται στις σφραγίδες των συλλογικών αντιπροσωπευτικών φορέων. Πολλοί τέτοιοι φορείς έχουν να παρουσιάσουν αξιόλογο κοινωφελές έργο και συνεχίζουν να καλύπτουν βασικές και χρήσιμες ανάγκες των οικισμών των πρώην Κοινοτήτων. Ο ρόλος αυτός των Συλλόγων και Αδελφοτήτων πρέπει να ενισχυθεί και να βοηθηθεί. Τα πράγματα από μόνα τους πλέον οδηγούν σε αυτή την κατεύθυνση τώρα μάλιστα που σχεδιάζεται και δεύτερη συμπίκνωση των Δήμων που για πολλά χρόνια θα αντιμετώπιζαν οξυτάτα προβλήματα. Οι Δήμοι από την άλλη μεριά έχουν συμφέρον να έχουν δυνατούς και δυναμικούς τέτοιους συλλογικούς φορείς και πρέπει να ενθαρρύνουν την δραστηριοποίησή τους. Είναι λοιπόν και πάλι η ώρα των Συλλόγων και των Αδελφοτήτων. Ας το δούν έτσι οι Πωγωνήσιοι που έχουν μια μακρά παράδοση σε τέτοιες συλλογικές δράσεις και έχουν να παρουσιάσουν ένα πολύπλευρο κοινωφελές έργο.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗ ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

Όσο κι αν σε πληγώνει η ερημιά των χωριών μας, αυτή η εποχή, η Άνοιξη, είναι μια απόλαυση που, έστω και μία φορά να την γευτείς αφήνει μια νοσταλγική ανάμνηση. Και είναι πράγματι το ανοιξιάτικο Πωγώνι μια αισθητική απόλαυση ένα γέμισμα ζωής, ένας έρωτας στη φύση. Είμουν στην πρωτεύουσα λίγο πριν το Πάσχα, που ήταν όψιμο και πολύ ανοιξιάτικο και κουβέντιαζα με τον παιδικό μου φίλο Κώστα. Σε κάποια στιγμή η κουβέντα γύρισε στο Πάσχα, την Άνοιξη, το χωριό τα περασμένα. Και τότε τον άκουσα σχεδόν να μονολογεί σε ένα ξέσπασμα μιας νοσταλγικής ανάμνησης. Και άρχισε να περιγράφει την ανοιξιάτικη εικόνα του χωριού από τα λουλούδια και τα χρώματα μέχρι την ευωδιά του αέρα! Μία ρομαντική αναδρομή για να βρεθεί πίσω στο χρόνο στην παιδική και

νεανική ηλικία, στην ανεμελιά και στα σκιρτήματα του έρωτα, στα όνειρα για την ζωή, αλλά και στην σκληρή της πραγματικότητα. Περιπατούσε σε ράχες και λιβάδια, στα χρωματιστά ταπέτα με τους άπειρους συνδυασμούς χρωμάτων και συνθέσεων. Κοντοστέκονταν στη ρεματιά και αφουγκράζονταν τα αηδόνια, έπινε με τη χούφτα νερό απ' την κρύα βρύση και σκούπιζε με το μανίκι και την ανάστροφη παλάμη τα βρεγμένα και δροσιμένα του χείλη. Έκοψε αγιομάνουσα και ρούφηξε το άρωμά τους γεμίζοντας τα πνεμόνια του με χορταστική και βαθειά εισπνοή. Άπλωσε το βλέμμα του στο γύρω

του, να παίξει με τις ηλιακτίδες μέσα στα φυλλάδια των δένδρων και ατένιζε τα μισοχιονισμένα βουνά μέσα σε μία διάλυση που μόνο αυτή η εποχή προσφέρει με ένα βάθος ουρανού στη απεραντοσύνη του και με όλες τις αποχρώσεις του γαλάζιου. Μέσα σε αυτή την ανακύκλωση εικόνων και συναισθημάτων, στην περιγραφή τοπίων και ατμόσφαιρας, στην φαντασίωση ήχων και αρωμάτων έφθασε τέλος σε μία ανώμαλη προσγείωση, στην καθημερινή πραγματικότητα. Μα περιβάλλον είναι αυτό που ζούμε εδώ κάθε μέρα; Ατμόσφαιρα είναι αυτή που αναπνέουμε; Η Ανοιξιάτικη νοσταλγία ήταν σαν ένα

όνειρο που ζούσε ο φίλος αλλά το έχασε μέσα στην καφετέρια που είχαν αυτή την συνάντησή. Ο τόπος όμως δεν άλλαξε. Μέσα στην ερημιά και την εγκατάλειψη παραμένει ο ίδιος. Αναλλοίωτος, όμορφος, πλούσιος, φανταχτερός άνθρωπος και φίλος, που κάθε χρόνο φέρνει την Άνοιξη, στη φύση και στη ζωή. Και μας περιμένει εκεί με λίγες ή πολλές αναμνήσεις. Με μία περιβαλλοντική συνείδηση που δεν διδάχτηκε σε σεμινάρια ή σε ξενερωτούς εορτασμούς της "Ημέρας του περιβάλλοντος". Ένα περιβάλλον δικό μας, ο φυσικός μας πλούτος, που μας περιμένει εκεί στο Πωγώνι μας, και μας προσκαλεί, και μας προκαλεί, να πάμε, με τη φυσική μας παρουσία ή με μία νοσταλγική ανοιξιάτικη ανάμνηση.

Κων. Χρ. Κωστούλας

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ο Εξωραϊστικός Σύλλογος Μερόπης ευχαριστεί τους: Οικογένεια Ιωάννη Διαμάντη, Ασημίνα Λώλη, Φώτιο Καραβίτη, Βασ. Ταμπακόλογλου, Αντωνία Ευθυμιάδη, Χρυσάνθη-Περικλή-Αχιλλέα Εξάρχου, Χρ. Ευθυμιάδη για τα χρηματικά ποσά που πρόσφεραν για την μνήμη Αθηνάς Διαμάντη. Επίσης τον κ. Χρ. Ευθυμιάδη για το χρηματικό ποσό που διέθεσε στη μνήμη του εξαδέλφου του Βασίλη Εξάρχου.

ΝΕΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο της "ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ" Θεσσαλονίκης που προέκυψε από τις εκλογές της 2-4-2000 συγκροτήθηκε ως εξής: Πρόεδρος: Βασίλειος Καυκάς Α' Αντιπρόεδρος: Χρήστος Μάντης Β' Αντιπρόεδρος: Φίλιππος Κούγκλης Γεν. Γραμματέας: Βασίλειος Παπάς Ταμίας: Βασίλειος Γκέλης Έφορος Μελετών: Χριστίνα Βαδில் Έφορος Αλληλεγγύης: Σταματία Παλασοπούλου Έφορος Ψυχαγωγίας: Μιχαήλ Γκουντούλης Έφορος Νεολαίας: Αθηνά Τοτοκώση

ΕΥΧΕΣ

Στο θρησκανώτικο ταιριαστό ζευγάρι Χριστόφορο και Γεωργία Άρμπουρου ευχόμαστε ανθόσπαρτον βίον και καλούς απογόνους. Στους αγαπητούς γονείς Γρηγόρη και Τζέλα Άρμπουρου, να τους ζήσουν και να τους καμαρώνουν. Στον παππού Χριστόφορο και Φέβρω να δουν και διασέγγονα.

Βάσω Καρύδη-Λάβαρη
Αλέκα Νικολακοπούλου-Λάβαρη
Δημ. Θεμ. Λάβαρης δασονόμος

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

— Στο ταιριαστό ζευγάρι Χριστόφορο και Γεωργία Άρμπουρου γιό του αγαπητού ανηψιού Γρηγόρη και Τζέλας ευχόμεθα να τους ζήσουν και στην αγαπητή μας ξαδέρφη Φέβρω και τον Χριστόφορο Άρμπουρο γρήγορα να χαρούν διασέγγονα.

Οικογένειες Ηλία Δημήτρη και Θανάση Χαρίση
Αγίου Κοσμάς

— Θερμά συγχαρητήρια στον Θωμά Βαλαβάνη από την Βήσσανη που έλαβε το πτυχίο του πολιτικού μηχανικού
Ελευθερία Βαλαβάνη

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Μηνιαία Έκδοση για τους Πωγωνήσιους

ΕΔΡΑ: Πωγωνιανή
Ιδιοκτήτης-εκδότης-διευθυντής:
Κων. Χρ. Κωστούλας
Διευθύνσεις επικοινωνίας:
Πωγωνιανή (Τ.Κ. 44005), τηλ. 0657-31333
Ιωάννινα-Οπλ. Πουτέστη 16 (Τ.Κ. 45332),
τηλ. 0651-70485

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗ
«ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΕΠΕ»
Πέραμα Ιωαννίνων

Ο Αυστραλός Υπουργός Ολυμπιάδας επιδίδει το σήμα της Ολυμπιάδας 2000 στον κ. Μπάμπη Ζωΐδη (Ρεπορτάζ στη σελ. 2)

ΣΤΟ ΔΟΛΟ

Η ΕΚΚΛΗΣΗ ΑΠΕΘΩΣΕ - Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΗΚΕ

Η εκκλησία για τη ανακατασκευή της σκεπής της εκκλησίας του Δολού, που δημιουργήσαμε και στις σελίδες μας, απέθωσε. Οι Δολιώτες τήρησαν και συνέχισαν την παλιά παράδοση και ανταποκρίθηκαν στο προσκλητήριο της Εκκλησιαστικής Επιτροπής και κάλυψαν με εισφορές την απαιτούμενη δαπάνη. Ο ακούρατος Γιώργος Ντόντης διεκπεραίωσε με επιτυχία όλη αυτή την προσπάθεια και τώρα που οι εργασίες άρχισαν ασφαλώς αισθάνεται ικανοποιημένος και δικαιωμένος. Ας μη δίνει σημασία στις μικρόψυχες αντιδράσεις που θέλησαν να σταματήσουν το έργο με την Αστυνομία. Η αρχαιολογική υπηρεσία που ενέκρινε αυτή τη δουλειά γνωρίζει και εκτιμά τέτοιες προσπάθειες διασώσεως των μνημείων των χωριών μας, γαυτό και κάλυψε με την έγκρισή της τις εργασίες. Εκείνοι που ένιχνυσαν με προσφορές την εργασία αυτή εμπιστεύτηκαν την επιτροπή, και αυτό αποτελεί τίτλο για εκείνους που αποφασίζουν και τολμούν τέτοια εγχειρήματα που σώζουν την πολιτιστική μας κληρονομιά.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ως κάτοικος του ακριτικού χωριού Ωραιόκαστρου, αισθάνομαι την υποχρέωση, και νομίζω ότι εκφράζω την βούληση όλων των κατοίκων του χωριού μου, να εκφράσω τις θερμές ευχαριστίες προς τον σεβάσμιο συνταξιούχο ιερέα Απόστολο Τραχανά, ο οποίος με την φιλότιμη συμπαράσταση του συγχωριανού μου δασκαλού και ιεροψάλλη Βασιλείου Κοντογιώργου, λειτούργησε κατά τις Αγίες ημέρες του

Κοινωνικά ΘΑΝΑΤΟΙ

- Απεβίωσε στο Γραϊκό Άρτης η μητέρα του δασονόμου Δελβινάκιου Παναγιώτα Αγγέλη 97 ετών
- Απεβίωσε στα Γιάννενα και κηδεύτηκε στο Δολό η Αριστούλα Παπαϊωάννου ετών 88.
- Απεβίωσε στη Σαλαμίνα όπου και κηδεύτηκε ο Χρ. Γκουτζιμάνης, από το Ωραιόκαστρο, ετών 77.

Πάσχα στην εκκλησία του χωριού μας και στο εξωκλήσι της Αγίας Παρασκευής και μας βοήθησε να εκκλησιαστούμε όλες αυτές τις ξεχωριστές από πλευράς Χριστιανικής πίστεως ημέρες.

Ο εν λόγω παπα-Αποστόλης Τραχανάς δεν υπολόγισε ούτε την ηλικία του, ούτε την κόυραση, ούτε και την ταλαιπωρία και μας μάζεψε όλες αυτές τις ημέρες στην Παλιουρή μας και την Αγία Παρασκευή και μας έκανε να αισθανόμαστε περισσότερο Χριστιανοί, περισσότερο Έλληνες και περισσότερο Πατριώτες.

Εύχομαι ο Θεός να του χαρίσει χρόνια και υγεία για να τον έχουμε και πάλι κοντά μας.

Ωραιόκαστρο 8 Μαΐου 2000
Αθαν. Κ. Βαλαής

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΥΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

1. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ο κόμπος του Ξηροβάλτου - Το μεγάλο ντερένι του Πωγωνίου» Μια σύνθετη εργασία για το πέρας του Ξηροβάλτου
2. Κων. Χρ. Κωστούλα «Γνωριμία με την Πωγωνιανή» Ένας μικρός οδηγός με ιστορικά και άλλα στοιχεία για την Πωγωνιανή
3. «Πωγωνιακά» Ανατύπωση του σπάνιου αυτού βιβλίου του Ι. Λαμπριδίου που πρωτοεκδόθηκε το 1889
4. «Πωγωνιακά Χρονικά» Τόμος 1
Θέματα: Αρχαιολογία-Ιστορία-Λαογραφία-Πεζογραφία-Ποίηση-Έρευνα-Στατιστικά-Βιβλιογραφία-Τοπωνύμια κ.ά.
5. «Φωτογραφικό Λεύκωμα Πωγωνίου» Σειρά 1
Ένα 16σελίδο μεγάλο σχήματος 20X28, με 16 σπάνιες φωτογραφίες Πωγωνίου
6. Κων. Χρ. Κωστούλα «Η μάνα μολογάει κι εγώ γράφω» Μια καταγραφή αφηγήσεων με τοπικές ιστορίες, κοινωνική και αγροτική ζωή, έθιμα, προλήψεις, δοξασίες μιας εποχής στο Δολό και αλλού.
7. «Πωγωνιακά Χρονικά» Τόμος 2
Θέματα: Έρευνα-Αρχαιολογία-Ιστορία-Πεζογραφία-Ποίηση-Στατιστικά-Τοπωνύμια-Φωτογραφία
8. «Πωγωνιανή» Φωτογραφική αναδρομή 100 χρόνων
9. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ένα παιδί του '40 θυμάται» Ένα «παιδικό ρεπορτάζ» ενθυμύσεων από τον πόλεμο του '40
10. Κων. Χρ. Κωστούλα «Οι ειδησεογράφοι του Γένους» Μια καταγραφή ενθυμύσεων στα εκκλησιαστικά βιβλία του Φαραγγιού
11. Κων. Χρ. Κωστούλα «Το μικρό χρονικό του Σχολείου Ρομπωτών (Μερόπης) Πωγωνίου» Μια καταγραφή πληροφοριών για την εκπαίδευση των παιδιών των Ρομπωτών.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ
0657

ΟΤΕ Δελβινάκιου	22399
	22121
	22139
ΔΕΗ Δελβινάκιου	22211
Ταχ. Βήσσανης	71249
Ταχ. Δελβινάκιου	22244
Ταχ. Κεφαλοβύσου	41210
Ταχ. Πωγωνιανής	31210
Δημόσιο Ταμείο	22246
Συμβολαιογραφείο	22198
Ιερά Μητρόπολη	22203
Κυνηγετικός Σύλλογος	22359
Κέντρο Υγείας	22222
Δελβινάκιου	22540, 22541
Φαρμακείο Δελ.	22525
Φαρμακείο Κεφ/σου	41012
Ιατρείο Βασιλικού	41300
Ιατρείο Βήσσανης	71366
Ιατρείο Κερασόβου	51624
Ιατρείο Κεφαλ/σου	41586
Ιατρείο Κτισμάτων	51201
Ιατρείο Πωγωνιανής	31203
Αστυνομία Δελ/κίου	22216
	22365
Αστυνομία Βήσσανης	71243
Αστυνομία Καστανής	51570
Αστυνομία Κεφ/σου	41216
Αστυνομία Κτισμάτων	51292
Αστυνομία Πωγ/νής	31201
Ελεγχος Διαβατηρίων	51230
Κακαβιάς	51210
Τελωνείο Κακαβιάς	51210
Δασονομείο	22208
Φυλάκιο Κακαβιάς	51300
Φυλάκιο Δρυμάδων	31344

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

Ανω Πωγωνίου	(0657) 41206
	ΦΑΞ - 41206
Δελβινάκιου	(0657) 22204
	ΦΑΞ - 22444
Κοιν. Λάδβανης	(0657) 51667
Κοιν. Πωγωνιανής	(0657) 31227

ΕΦΥΓΕ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΑΦΗΣΕΙ

ΦΗΜΗ ΣΤΟ ΠΩΓΩΝΙ

Αντικαταστάθηκε και έφυγε, ο τέως Περιφερειάρχης κ. Δ. Καλουδιώτης και ανέλαβε ο νέος κ. Ηλ.Λιακόπουλος πρώην Περιφερειάρχης Ιονίων Νήσων. Κατευόδιο, βέβαια στον Περιφερειάρχη που έφυγε αλλά δεν μπορούμε να μη σημειώσουμε πως δεν άφησε, στα τέσσερα χρόνια που υπηρέτησε στην Ήπειρο, ένα έργο στην επαρχία μας που να φέρει την σφραγίδα του και τη φήμη του ονόματός του. Παρόλες τις επισκέψεις, τις υποσχέσεις και τα τάματα τίποτε στο Πωγώνι δεν θυμίζει το πέραςμά του. Και αυτός ο δρόμος της Κακαβιάς που παρακολουθείται από την Περιφέρεια και είναι, όχι μόνο τοπικής σημασίας αλλά και Εθνικής δεν ευτύχησε να τελειώσει επί των ημερών του και να δώσει μιά άλλη προσοπτική για την επαρχία μας. Τώρα αποθέτουμε πάλι στο νέο Περιφερειάρχη κ. Ηλ. Λιακόπουλο τις ελπίδες μας για μιά εκδήλωση προσοχής και κρατικής στοργής μια και η περιοχή μας είναι κάτω και από τον πάτο ανάπτυξης με πολλά αρνητικά στοιχεία. Τον καλωσορίζουμε του ευχόμεστε καλή επιτυχία και περιμένουμε να δείξει τις καλές του προθέσεις για το εγκαταλειμμένο Πωγώνι.

ΗΜΕΡΙΔΑ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΝΩ ΠΩΓΩΝΙΟΥ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Στις 24 Μαΐου έγινε στο Κεφαλόβρυσο, με πρωτοβουλία του Δήμου Άνω Πωγωνίου ημερίδα με θέμα οικολογικοβιολογικά προϊόντα. Η εκδήλωση έγινε στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου και την παρακολούθησαν κτηνοτρόφοι και άλλοι κάτοικοι της περιοχής. Κεντρικό περίγραμμα των ομιλητών ήταν οι βιολογικές καιλιέργειες, βιολογικά κρέατα, νομοθεσία, υφιστάμενη κατάσταση στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλα. Ομιλητές ήταν οι: Ιγνατιάδης γεωπόνος ο οποίος διατηρεί Γραφείο Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων, το δεύτερο αναγνωρισμένο από Ε.Ε. στην Ελλάδα, Χρυσούλα Σαραφίδου γεωπόνος και Ζωΐτσα Σακκά κτηνίατρος ειδικευμένη στα ομοιοπαθητικά φάρμακα κτηνιατρικής.

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΗΣ ΚΑΚΑΒΙΑΣ

Μια απαράδεκτη κατάσταση

Αν επανερκόμαστε συχνά στον δρόμο της Κακαβιάς, είναι που πολλοί συμπατριώτες μας μας το θυμίζουν και μας λένε να γράψουμε κάτι, γιατί αυτή την περίοδο η κατάσταση είναι αφόρητη στο τμήμα από την Γέφυρα των Αγίων μέχρι το Χάνι Δελβινάκι όπου μερικά μηχανήματα υποτίθεται πως, συνεχίζουν τις εργασίες. Αυτός ο δρόμος, από το Καλπάκι μέχρι την Κακαβιά είναι ένα έργο που βεβαιώνει την εγκατάλειψη της περιοχής μας αφού άρξισε από το 1987 και δεν φαίνεται πως θα τελειώσει σύντομα. Μόνο 9 χιλιόμετρα από τα 30 ασφαλτοστρώθηκαν σε πρώτη διάστροση ενώ υπάρχουν τμήματα που δεν μελετήθηκαν ακόμη. Ο δρόμος αυτός, είναι διεθνής, αφού ενώνει τις δύο χώρες, Ελλάδα και Αλβανία. Και όμως κανένα ενδιαφέρον δεν εκδηλώνεται για την αποπεράτωσή, λες και θέλουν να υποβαθμίσουν την σημασία του. Αυτό καταδικάζει και την περιοχή μας και την αντίστοιχη περιοχή της Δελβινάδας. Είναι αυτόντο πως οι καλύτερες συνθήκες επικοινωνίας, μεταφορών, διακίνησης και κυκλοφορίας θα έχουν ευεργετικά αποτελέσματα και για τα χωριά μας. Και ιδιαίτερα για τον Δήμο Δελβινάκι. Όσο όμως παρατείνεται αυτή η κατάσταση του δρόμου κάποιοι άλλοι οφελούνται και η περιοχή μας πάει ακόμη πιο πίσω. Κάποτε πρέπει να αποφασίσουν οι άρχοντές μας να δημοσιοποιήσουν την δυσφορία και δυσχερέσκια των κατοίκων και να διαμαρτυρηθούν για αυτή την εγκατάλειψη του δρόμου και της περιοχής. Φαίνεται πως κάποιοι αρμόδιοι αισθάνονται ντροπή για αυτή την κατάσταση γαυτό και τελευταία εξαφανίστηκαν εκείνες οι γιγαντιαίες πνακίδες με τα στοιχεία του δρόμου και τα διοικητομύρια που καταναλώθηκαν.

ΓΙΑΤΙ, ΦΙΝΟΙ ΒΗΣΣΑΝΙΩΤΕΣ;

Την Παρασκευή της Διακαινισμού, επιστρέφοντας από την Πωγωνιανή και το πανηγύρι στη "Θεοτόκο", μετά από ένα γύρο στα Ριζά, κατά το απόγευμα, θέλησα να περάσω και από το Μοναστήρι Αβελ της Βήσσανης όπου επίσης πανηγυρίζουν. Άρρηστα όμως και δεν πρόλαβα πανηγυριστές και χορό, όπως το φανταζόμουν από παλιά. Έτσι μαζί με την ερημιά βρήκα και την εκκλησία κλειστή και δεν μπόρεσα να ανάψω ένα κερί. Έκανα μιά γύρα το Μοναστήρι έξω από τον περιβολό και θαύμασα που σώθηκε αυτό το μνημείο του Πωγωνίου. Κι έκανα το σταυρό μου που σώθηκε από...σωτήρες καθώς έβλεπα τα κελιά να έχουν δεχθεί μια όχι και τόσο επιτυχημένη επέμβαση σε μια προσπάθεια να αναστηλωθούν η να.... αναπαλαιωθούν όπως λέμε σήμερα. Και σκεπτόμουν, στη Βήσσανη, με τόσους μηχανικούς και αρχιτέκτονες, δεν βρέθηκε κάποιος να αποτρέψει αυτούς τους εργολάβους να κάνουν μια τόσο πρόχειρη και κακότεχνη δουλειά πάνω σ'αυτό το μνημείο της Βήσσανης; Γιατί να βάλλουν αυτή την άσχημη και ψυχρή, αν και κόκκινη, λαμαρίνα στη σκεπή των κελιών; Δεν νομίζω ότι υπήρξε θέμα χρημάτων. Οι Βήσσανιώτες είναι γενναίοι και συμβάλλουν στην αθωότητα. Ανακαίνισαν τόσο επιτυχημένα την κεντρική τους εκκλησία με σημαντικές δαπάνες και τη σκέπασαν με τις παραδοσιακές πλάκες. Γιατί να μη προσέξουν και τα κελιά του Αβέλη τους με λίγα τετραγωνικά μέτρα πλάκας που χρειαζόταν για μια πιο προσεγμένη δουλειά; Πιστεύω πως γρήγορα οι Βήσσανιώτες θα διορθώσουν αυτήν την αναρθωραφία και θα επιστρατεύσουν κάποιον από τους πολλούς αρχιτέκτονες να δώσει τις καλές του συμβουλές και να κάνει μιά επιμελημένη επίβλεψη.

Κων.Χρ. Κωστούλας

Μ.Μ.Β. ΟΙΚΟΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.
Φοροτεχνικά, Λογιστικά,
Οικονομοτεχνικές μελέτες

Μιχαήλ Αγγέλου 5
453 92 Ιωάννινα
τηλ.: 0651 - 64610, 64611
fax: 0651-64611

Μάριος Βίλλης
Ηλεκτρ. Μηχανικός Η/Υ
Υπεύθυνος Μηχανοργάνωσης

e-mail: mmb@otenet.gr

ΠΑΝΟΣ ΧΡ. ΖΩΪΔΗΣ

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
Ειδικός προσθετολόγος

Λασκαρίδου 110 - Καλλιθέα

Τηλ.: 9522221 - 094 774664

ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΟΥΝΑΡΗ 2 (ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΝΑΝΤΙ ΔΡΟΛΟΓΙΟΥ)

Δέχεται καθημερινώς 9-1 π.μ. και 6-8 μ.μ.
εκτός από απογεύματα Δευτέρας-Τετάρτης που θα δέχεται με ραντεβού.

Τηλ.: 30404, κιν.: 093-823338

Σύμβαση με όλα τα Ταμεία

ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΗΣ 9ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2000 ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΤΟ ΠΩΓΩΝΙ

Σημείωση: Ξαναδημοσιεύουμε τα αποτελέσματα των εκλογών της 9ης Απριλίου γιατί στο προηγούμενο φύλλο παραλήφθηκε η κορυφή του πίνακα.

ΠΑΣΟΚ										ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ						
Α/Α	ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	Ψηφοισ- τες	Ψηφοί συνδυο- σμού	ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΥΑΓΓ.	ΗΛΙΑΔΗ Σ ΒΑΣ.	ΜΑΛΕΣΙΟΣ ΕΥΑΓΓ.	ΜΟΥΤΣΟ- ΠΟΥΛΟΣ Γ.	ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ ΚΑΡΟΛΟΣ	ΣΙΑΚΑΡΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	Ψηφοί συνδυο- σμού	ΚΑΛΟ- ΓΙΑΝΝΗ Σ ΣΤ.	ΚΑΡΑΜΑ ΝΛΗΣ Κ.	ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΤΣΙΑΛΛΑΣ ΑΘΑΝ.	ΦΟΥΣΣΑΣ ΑΝΤ.	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟ- ΠΟΥΛΟΣ Κ.
ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΛΑΒΔΑΝΗΣ																
413	ΛΑΒΔΑΝΗ	97	26	0	0	15	7	3	0	58	2	0	4	1	26	24
414	ΔΙΜΟΚΟΡΙ	47	20	3	0	5	5	5	1	19	2	1	4	4	7	1
ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΟΓΩΝΙΑΝΗΣ																
415	ΠΟΓΩΝΙΑΝΗ	283	142	8	6	19	0	105	1	116	26	2	40	7	32	6
416	ΔΟΔΟ	81	42	5	3	9	3	19	1	26	5	0	10	1	7	3
417	ΔΡΥΜΑΔΕΣ	86	27	7	4	0	3	10	3	42	12	5	4	4	14	0
418	ΣΤΑΥΡΟΣΚΙΑΔΙ	54	16	3	1	1	0	9	1	37	10	1	19	1	2	2
ΑΝΘ ΠΟΓΩΝΙΟΥ																
58	ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟ	A		614	322	6		166		125			9		6	6
59	ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟ	Γ		572	338	0		185		125			12		4	5
60	ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟ	M		530	335	4		129		161			19		12	3
61	ΑΠΟΣ ΚΟΣΜΑΣ	M		123	70	0		23		38			4		3	0
62	ΒΑΣΙΛΙΚΟ	M		762	377	7		144		174			23		12	7
63	ΚΑΚΟΛΑΚΟΣ	M		57	25	0		13		8			3		0	1
64	ΚΑΤΩ ΜΕΡΟΠΗ	M		282	159	2		63		83			3		3	4
65	ΜΕΡΟΠΗ	M		284	160	2		78		63			8		5	4
66	ΡΟΥΦΙΑ	M		113	58	1		23		23			11		0	0
67	ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟ	M		154	68	1		20		33			9		3	1
ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ																
68	ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ	A		604	408	5		194		168			16		5	13
69	ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ	Γ		563	349	5		160		157			11		4	7
70	ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ	M		268	133	4		63		56			7		1	1
71	ΑΡΓΥΡΟΧΩΡΙ	M		69	36	0		13		22			1		0	0
72	ΒΗΣΑΝΗ	M		657	373	9		149		195			8		7	2
73	ΚΑΣΤΑΝΗ	M		260	165	3		82		32			38		5	4
74	ΚΚΡΥΟΝΕΡΙ	M		208	126	0		51		56			10		5	4
75	ΚΤΙΣΜΑΤΑ	M		493	271	3		117		106			26		7	8
76	ΛΙΜΝΗ	M		232	135	1		73		42			16		2	1
77	ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟ	M		426	217	2		91		99			19		3	3
78	ΟΡΕΙΝΟ	M		135	65	1		17		39			2		4	0
79	ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ	M		268	136	2		54		41			34		2	2
80	ΠΟΝΤΙΚΑΤΕΣ	M		147	65	3		33		22			4		2	1
81	ΣΤΡΑΤΙΝΙΣΤΑ	M		149	68	1		34		8			17		2	3
82	ΤΕΡΙΑΧΙ	M		89	45	1		22		21			0		0	0
83	ΧΑΡΑΥΓΗ	M		334	138	0		41		90			0		2	4

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΤΗΣ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗΣ

Τελευταία

Τον Απρίλιο του 1875 άρχισε να χτίζεται το νέο μεγαλοπρεπές διδακτήριο των Δρυμάδων. Χτίστηκε στη θέση που είναι σήμερα ο σχολικός κήπος. Εκεί βρίσκονταν το φτωχόσπιτο μιάς γριάς που έμεινε γνωστή με το όνομα Μηλιά. Η φτωχή αυτή γριά κληροδότησε το χώρο μαζί με το φτωχόσπιτο στην Κοινότητα για να γίνει σχολείο. Για το χτίσιμο πρόσφερε 100 λίρες ο Αθανάσιος Χαστάς, καθώς και πολλοί άλλοι κάτοικοι πρόσφεραν μικροποσά. Πάντως όλοι οι κάτοικοι πρόσφεραν την προσωπική τους εργασία. Όλα αυτά γιατί κοινός πόθος όλων αυτών των ανθρώπων ήταν να αποκτήσει το χωριό ένα φωτεινό φάρο που θα σκοπούσε τα πνευματικά φώτα στα παιδιά τους.

Τα εγκαίνια έγιναν το Μά'ο του 1876. Ήταν τριώροφο. Για σχολείο εχρησιμοποιούνταν ο τρίτος όροφος. Ήταν χωρητικότητας 100 μαθητών. Ο Ιω. Λαμπρίδης στα "Ηπειρωτικά Μελετήματα" τεύ-

Γράφει ο Αθ. Δέμος, φιλόλογος

χος 7 σελ 50 γράφει: "Μεγαλοπρεπές δημόσιο ίδρυμα ανηγέρθη το 1876 εις Δρυμάδες". Στο δεύτερο όροφο στεγαζόνταν το Γραφείο της Κοινότητας. Επί Τουρκοκρατίας μία αίθουσα χρησιμοποιε για το λεγόμενο "κοτσέκι", δηλαδή για να συγκεντρώνουν το δέκατο της παραγωγής, για να το παραλάβουν οι τουρκικές αρχές καθώς και τον κεφαλικό φόρο. Το ισόγειο χρησιμοποιε για διάφορες κοινοτικές ανάγκες. Ήταν το λεγόμενο "Αμιλικό" από την εποχή της τουρκοκρατίας. Κοινοτική αποθήκη ή και κρατητήριο ακόμη.

Στις 27 Νοεμβρίου 1940 ημέρα Τετάρτη το πρωί τα ιταλικά αεροπλάνα άρχισαν το βομβαρδισμό του χωριού και της γύρω περιοχής. Τότε βομβαρδίστηκε και το σχολείο γιατί στεγαζόνταν Ελληνικές στρατός, που περίμενε διαταγή να προελάσει στη Β. Ήπειρο. Εκεί σκοτώθηκαν δύο στρατιώτες και τραυματίστηκαν αρκετοί. Το κτίριο καταστράφηκε τελείως

και το σχολείο έμεινε χωρίς οίκημα μέχρι το 1953. Στο διάστημα αυτό στεγαζόνταν στο κτίριο που στεγαζόταν το γραφείο της πρώην Κοινότητας Δρυμάδων.

Το 1953 περατώθηκε η ανέγερση του νέου διδακτηρίου που υπάρχει και σήμερα. Ελειτούργησε μόνο 16 χρόνια, γιατί το 1969 έκλεισε για πάντα, εφόσον είχαν απομείνει μόνον τρεις μαθητές. Το αρχείο του σχολείου μεταφέρθηκε στο Δημοτικό σχολείο Πωγωνιανής, μετά την συγχώνευση των δύο σχολείων. Τον ίδιο χρόνο έκλεισαν και μερικά άλλα σχολεία του Πωγωνίου. Από τότε κάθε χρόνο έκλειναν και κάποια σχολεία. Έτσι φθάσαμε σήμερα (1999) να λειτουργούν μόνον πέντε σχολεία σε όλη την επαρχία...Αυτό και μόνον τα λέει όλα!

και διηγόντας τα να κλαίς!". Θλίβεσαι πραγματικά η ψυχή του ανθρώπου που έζησε στα μέρη αυτά, όταν ο τόπος έσφυζε από ζωή. Αν μάλιστα λάβει κανείς υπόψη ότι η ίδια κατάσταση τείνει να διαμορφωθεί και στα ελληνικά χωριά πέτρα από τα σύνορα (Β. Ήπειρο), η εικόνα γίνεται πιο δραματική.

Ο χώρος αυτός, που από τους αρχαίους χρόνους, τους Βυζαντινούς και της Τουρκοκρατίας υπήρξε χωρίς υπερβολή πνευματικός φάρος του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας στις εσχαιές αυτές του Ελληνισμού, σβήνει. Χαμηλώνουν τα πνευματικά φώτα δραματικά και δεν είναι μακριά ο χρόνος που θα σβήσουν τελείως.

ΚΑΦΕ-ΨΗΣΤΑΡΙΑ Αχιλλέα Χαρίση (από Κ. Μερόπη)

Λευκοθέα Ιωαννίνων
(στο δρόμο Ηγουμενίτσας)

Τηλ. 0658 - 61295

ΛΑΚΗΣ ΛΙΟΛΑΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΩΓΩΝΗΣΙΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Το σημείωμα του φίλου Αχ. Βοζιάρη-σαν είδηση στο φύλλο του περασμένου Μαρτίου- για "τον Πωγωνήσιο συγγραφέα πανελλαδικής εμβέλειας κ. Χρυσ. Μηλιώνη...το Φόρη μας..." λακωνικό και εύστοχο στη συγκρατημένη του συγκίνηση, μας ενημέρωσε.

Δεν είμουν στην τιμητική εκδήλωση των αποφοίτων Ζωσιμαίας. Ας μου επιτραπεί όμως, επί ευκαιρία, να πω εδώ λίγα περισσότερα για το συγγραφέα, όχι μόνο πανελλαδικής εμβέλειας, αφού βιβλία του έχουν μεταφραστεί και σε διάφορες ξένες γλώσσες.

Ενα φθινόπωρινό πρωί'νο, στην αρχή της σχολικής χρονιάς- του κατοχικού τότε οκτατάξιου γυμνασίου Πωγωνιανής- μας έφερε η μάνα του το Φόρη της από τη Μέγγουςλη. Ενα λεπτό, φιλόθεο παιδάκι, με σκούρα λυπημένα μάτια. "Να είστε φίλοι!" μας είπε η κυρία Ανέστω Μηλιώνη, κόρη του Δολού, μορφωμένη για την εποχή της, και γυναίκα δασκάλου. Ήταν γλυκιά και καλοπροαίρετη κι έλεγε όμορφα τις παλιές ιστορίες. "Οι σημαντικοί άντρες είναι συνήθως παιδιά αξιόλογων μανάδων", έλεγε ένας Γάλλος ιστορικός.

Ξαναβρεθήκαμε με το "Φόρη" και τους γονείς του, πρόσφυγες λόγω εμφυλίου, στη Ζωσιμαία στα Γιάννενα. Μετά, ο καθένας πήρε το δρόμο του στη ζωή. Εκείνος σταδιοδρόμησε ως καθηγητής φιλόλογος και συγγραφέας, όπως σημειώνει και ο Αχ. Βοζιάρης.

Σα συμμαθητής μας στο γυμνάσιο, μας εντυπωσίασε από την αρχή με τις όμορφες εκθέσεις του. Οι περιγραφές του δεν ήταν μόνο άνετες και καλογραμμένες, αλλά είχαν και κάτι "ποιητικό". Γι' αυτό και κάποιοι από μας τον αποκαλούσαν περιπαικτικά "ποέτα". Ενώ ήταν γενικά καλός μαθητής, τα ενδιαφέροντά του ήταν ιδίως λογοτεχνικά. Έγραφε βέβαια και ποιηματάκια που σπάνια μας εμπιστευόταν. Θυμάμαι έτρεπα μέσα μου για κείνον ένα μικρό θαυμασμό. Αργότερα δεν παρέ-

λειπα να ενδιαφερόμαι για τα γραπτά του δημοσιεύματα. Διηγήματα και άρθρα σε περιοδικά, εφημερίδες και βιβλία διάφορα. Έλαβε και το κρατικό βραβείο για τη συλλογή διηγημάτων του "Καλαμάς και Αχέροντας". Έψαχνα για την επιβεβαίωση του λογοτεχνικού του ταλέντου και ποτέ δεν απογοητεύτηκα, εκτός από το ότι περίμενα και μία ποιητική συλλογή που δεν έγινε. Γιατί; Ακριβώς γιατί τα "πεζά" του είναι και ποίηση! Η ποίηση είναι, νομίζω, το βασικό στοιχείο που διαποτίζει την λογοτεχνική του επίδοση. Βέβαια είναι φιλόλογος και γνώστης του λόγου. Όταν γράφει, έχω πολλές φορές την αίσθηση ότι αγγίζει την εκφραστική τελειότητα.

Έχω παρευρεθεί σε συγκεντρώσεις που οργανώθηκαν για να παρουσιάσουν το έργο του. Φεύγω συνήθως απογοητευμένος γιατί κανείς, ούτε ο ίδιος, δεν μπόρεσε να μου εξηγήσει τι με συγκινεί τόσο βαθιά στη λογοτεχνία του Χρ. Μηλιώνη. 'Ισως γιατί η "ποίηση" δεν εξηγείται. Όταν την αναλύεις χάνεται. Είναι ένα αδιάσπαστο σύνολο φιλολογίας τέχνης, μουσικής, ρυθμού και ευαισθησίας, σ'ένα δεδομένο χώρο και χρόνο που τροφοδοτείται από βαθιές ρίζες βιωμάτων πολλών γενεών.

Και στα γραπτά του Χρ. Μηλιώνη μια από τις βαθιές ρίζες, είναι ίσως αυτό που εκφράζεται με τα αργά, λυπητερά τραγούδια της παράδοσης του τόπου μας. Τα μοιρολόγια, παμπάλαιες ελεγίες που πονούν, κλαίνε και χαμογελούν ταυτόχρονα στην ανθρώπινη μοίρα και που έχουμε όλοι μας λίγο πολύ ζυμωθεί μαζί τους...

Ο Χρ. Μηλιώνης φαίνεται ακμαίος και δημιουργικός και έχει ασφαλώς διαθέσιμο καιρό ακόμη μπροστά του. Τότε γιατί μιλάμε για κείνον από τώρα; Ακριβώς για να μη περιμένουμε να μιλήσουμε μέσα μετά για κάποιο διακεκριμένο δικό μας.

ΕΝΑΣ ΠΩΓΩΝΗΣΙΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ

Αν και γνωρίζω την μετριοφροσύνη του, έκρινα ότι πρέπει να γράψω δυό λόγια για έναν ακούραστο, αθόρυβο και "ασταμάτητο" Πωγωνήσιο ερευνητή. Πρόκειται για τον Καστανίτη φιλόλογο Ευάγγελο Πριώνη που συνεχίζει να γεμίζει καρτέλες και ντουλάπες με χρήσιμο αρχειακό υλικό αποδεικνύοντας και συγκεκριμένα πηγές Ηπειρωτικής ιστορίας. Η εφημερίδα μας και οι εκδόσεις της "Πωγωνήσιας Βιβλιοθήκης" ευχαρίστησαν να φιλοξενήσουν εργασίες του Ευάγγελου Πριώνη με τις οποίες πλουτίζονται οι καταγραφές και οι πληροφορίες της ιστορίας του Πωγωνίου. Ο Ευάγγελος Πριώνης, που με τιμή με την φιλία του και με ενισχύει με την συνεργασία του, έχει πολλά να προσφέρει στην έρευνα του Πωγωνίου και οι εκδόσεις μας περιμένουν πάντα με χαρά κάθε του συνεργασία και συνδρομή στην προ-

Κ.Χ.Κ.

ΕΝΑ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΟ ΠΩΣ ΟΙ ΔΡΥΜΑΔΕΣ ΜΕΙΝΑΝΕ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ο πατέρας μου μου έλεγε ότι όταν γύρισε από την Αμερική κι αποφάσισε να χτίσει σπίτι καινούργιο στις Δρυμάδες σταμάτησε στο 1,60 μ. ύψος και συνέχισε αργότερα. Τα σύνορα είχαν μπει όπως λέγανε και οι Ιταλοί: Νεμέρτσικα-Τούμπα Αηλιά-Τούμπα Παναγιά-Μπόζοβο και κατόπιν τούτου οι Δρυμάδες ανήκαν στην Αλβανία. Βλέποντας αυτή την κατάσταση ο πατέρας μου σταμάτησε την οικοδόμησή, γιατί δεν ήθελε κατά κανένα τρόπο να μείνει στην Αλβανία. Οι Ιταλοί που κατείχαν το τρίγωνο υπολό-

Γράφει ο Θωμάς Πλιάκος

γίζαν τις Δρυμάδες στη Β. Ήπειρο. Αργότερα, όταν οι Ιταλοί εγκατέλειψαν το τρίγωνο, μπήκαν τα νέα σύνορα τα σημερινά με τις Δρυμάδες στην Ελλάδα. Τι συνέβη όμως κι άλλαξαν τα σύνορα; Ένα έγγραφο-ντοκουμέντο που βρήκε ο κ. Χρίστος Γκόγκας στα αρχεία της τώας Γενικής Διοικήσεως Ήπειρου και μου το έδωσε, αποσπαραχνίζει το θέμα: Οι στρατεύσιμοι κάτοικοι των Δρυμάδων κηρύχθηκαν ανυπότακτοι και τους επιβλήθηκε διετής πρόσθετη υπηρεσία γιατί δεν παρουσιάστηκαν να στρατευθούν το 1917. Δεν θ' αναφέρω εδώ τις αιτήσεις και όλα τα διαβιβαστικά αλλά το τελευταίο του ΙΧ Στρατολογικού Συμβουλίου που έχει σημασία. Ιδού το έγγραφο:

"Υπόθεσις Δρυμάδων
"Κ. Καρδίτσα σας παρακαλώ ενεργήσατε συνεννοούμενοι με τον κ. Παντελιάκον" απάντηση:

"Οι Δρυμάδες κατά την χάραξιν της γραμμής Φλωρεντίας υπήχθησαν εις την Βόρειον Ήπειρον. Οι Ιταλοί κατά την γενομένην πρόελασιν εθεώρησαν το χωρίον Δρυμάδες ως υπαγόμενον εις την Βόρειον Ήπειρον. Συνεπώς ενοκίαζον αυτοί το γεώμορον και την δεκάτην του χωριού Δρυμάδες, εισέπραττον το προβατόνομιον και δεν επέτρεπαν εις ουδένα των κατοίκων να έλθω εις Ιωάννινα. Το τρίγωνον όμως διοικείτο πολιτικός και δικαστικός υπό των Ελληνικών Αρχών. Διά τον λόγον αυτόν οι Ιταλοί κατά την στρατεύσει του 1917 εις τους στρατευομένους του τριγώνου επέτρεψαν να παρουσιασθούν εις Ιωάννινα δια την εκπλήρωσιν της στρατιωτικής των υποχρεώσεως, απαγορεύσαν όμως το ταίσιον εις τους κα-

τοίκους Δρυμάδων, διότι ως ερρήθη οι Δρυμάδες ανήκον εις την Βόρειον Ήπειρον"

"Κατά Νοέμβριον του 1919 όταν ανεκατέληφθη το τρίγωνον δια γραπτής ή προφορικής συμφωνίας Ορφανίδου-Φερρέρο, αντηλλάγη το χωρίον Δρυμάδες μετὰ του χωριού Κουσοβίτσα και ούτω οι Δρυμάδες εθεωρήθη ότι ανήκουσιν εις την Ελλάδα ενώ η Κουσοβίτσα η προσηγομηνώς ανήκουσα εις το τρίγωνον, υπήχθη εις την Βόρειον Ήπειρον."

"Λόγω της μεταγενεστέρως ταύτης υπαγωγής του χωριού Δρυμάδες εις την Ελληνικήν διοίκισιν, εθεωρήθη εκ των υστέρων δια γραπτής ή προφορικής συμφωνίας Ορφανίδου-Φερρέρο, αντηλλάγη το χωρίον Δρυμάδες μετὰ του χωριού Κουσοβίτσα και ούτω οι Δρυμάδες εθεωρήθη ότι ανήκουσιν εις την Ελλάδα ενώ η Κουσοβίτσα η προσηγομηνώς ανήκουσα εις το τρίγωνον, υπήχθη εις την Βόρειον Ήπειρον."

"Η εκ των υστέρων όμως δημιουργία της ανυποταξίας είναι και άδικος και παράνομος. Ότι οι Δρυμάδες δεν υπήγοντο εις το τρίγωνον και δεν εξομολώθησαν στρατολογικώς και πολιτικώς προς τα χωρία του τριγώνου δύναται να αποδειχθεί και εκ της θεωρήσεως των επισήμων βιβλίων Υποδιοικήσεως και Εφορείας Πωγωνίου, διότι ουδαμάς καταβάλλετο φόρος δεκάτης, ούτε το γεώμορον, ούτε το προβατόνομιον."

"Το τοιοῦτον ανεγνώρισε και το Υπουργείον των Στρατιωτικών δια της υπ' αριθ. 98949/7-1-17 τηλεγραφικής διαταγής του προς Εον Σώμα Στρατού ην Σώμα Στρατού διεβίβασεν εις ΙΧ Στρατολογικόν Συμβούλιον δια της υπ' αριθ. 31196/8-10-17 διαταγής του."

Μετά από τα παραπάνω που πρέπει να γνωρίζουν και οι κάτοικοι της Αγίας Μαρίας, συνάγεται ότι οι κάτοικοι της Κουσοβίτσας ζήτησαν- αυτό αναστρέφεται σε άλλο έγγραφο- να υπαχθούν στη Β. Ήπειρο γιατί προφανώς έμεινε, με τα πρόσφατα σύνορα, όλη σχεδόν η περιοχή τους στην Β. Ήπειρο, κι έτσι έγινε η ανταλλαγή των δύο χωριών Δρυμάδων και Κουσοβίτσας την οποία πάλι διχοτόμησαν και άφησαν στην Ελλάδα το συνολικό μ. Βατσούνια τη σημερινή Αγία Μαρίνα.

Τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα στο Νομό Ιωαννίνων

ΠΑΣΟΚ:	54.419	ψηφοί,	ποσοστό	44,54%
N.Δ.:	52.679	"	"	43,12%
K.K.E.:	6.776	"	"	5,56%
ΣΥΝ:	3.306	"	"	2,71%
ΔΗΚΚΙ:	2.921	"	"	2,39%
ΠΟΙΟΙ ΕΚΛΕΓΟΝΤΑΙ				
ΠΑΣΟΚ:				
Αργύρης Ευάγγελος	12.290	(εκλέγεται)		
Μαλέσιος Ευάγγελος	10.546	(εκλέγεται)		
Παπούλιας Κάρλος	9.628	(εκλέγεται)		
Σιάκαρης Κων/νος	6.754			
Μουτσόπουλας Γεώργιος	6.358			
Ηλιάδης Βασίλειος	5.293			
N.Δ.				
Τασούλας Κων/νος	14.883	(εκλέγεται)		
Καλογιάννης Σταύρος	12.849	(εκλέγεται)		
Φούσσας Αντώνιος	9.323			
Τζιάλλας Αθανάσιος	8.338			
Χαραλαμπίδης Κων/νος	3.354			
Καραμανλής Κων/νος	391			

ΕΞΟΧΟΤΑΤΟΙ ΑΡΧΟΝΤΕΣ!

Σας γράφω πάλι, σαν μισοδολιώτης, για το γνωστό θέμα του δάσους του Δολού. Καταγράφω πρώτα, την περιφρόνησή σας στο γράμμα μου και την απαξίωσή σας να απαντήσετε αυτό και να δικαιολογήσετε την απόφασή σας πληροφορώντας συγχρόνως όσους ενδιαφέρονται να μάθουν τι κάνουν οι άρχοντες που διαφεντεύουν τον τόπο. Η αλαζονία της εξουσίας είναι φανερή στην περίπτωση αυτή όταν μάλιστα εκδηλώνεται απέναντι σε εφημερίδα της επαρχίας μας που έχει ζωή 10 χρόνων και απέναντι στον εκδότη που έχει μια συνεχή παρουσία στα κοινά για περισσότερα από 40 χρόνια. Γράψετε την ιστορία σας και μας δίνετε την ευκαιρία να την καταγράψουμε για να υπάρχει.

Εξοχότατοι άρχοντες της Πωγωνιανής, μπορεί να είσθε "ευχαριστημένοι" τώρα, που άρχισαν τα τσεκούρια και τα αλυσοπρίονα να βγάζουν "τσιές" στο δάσος του Δολού και να ικανοποιείτε την δική σας αντίληψη για την άσκηση της εξουσίας και την

καταστροφή του περιβάλλοντος για το οποίο δεν κοπιάσατε αλλά και δεν προσπαθήσατε να το προστατεύσετε και να το βελτιώσετε. Παράλληλα επιβεβαιώνετε εκείνους που ισχυρίζονται ότι καταφεύγετε σε εύκολες λύσεις επειδή δεν μπορείτε να εξασφαλίσετε από άλλες πηγές πιστώσεις και προγράμματα για την ανάπτυξη της περιοχής. Η ιστορία του τόπου γράφεται και με τέτοιες πράξεις, αγαπητοί άρχοντες, και έπρεπε να την μελετάτε και να γνωρίζετε ότι με όσες υλοτομίες και καρβουνοποιήσεις έγιναν, κανένα χωριό και καμία Κοινότητα δεν έχει να παρουσιάσει αναπτυξιακό έργο, ενώ συνέβαλαν στην υποβάθμιση του περιβάλλοντος στην εξαφάνιση του θηραματικού πλούτου και στη στέρηση της περιοχής Πωγωνίου από ένα πλεονέκτημα που τώρα με την μεγιστοποίηση των περιβαλλοντικών Ευρωπαϊκών προγραμμάτων θα υπήρχε μια άλλη προοπτική για τον τόπο μας.

Κων. Κωστούλας,
μισοδολιώτης.

**ΠΩΓΩΝΗΣΙΟΙ
ΕΝΙΣΧΥΣΤΕ
ΤΙΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΕΣ**

**Στις σφραγίδες τους
μένει ακόμη το όνομα
των χωριών μας**

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Αγαπητέ κ. Κωστούλα

Μου συγχωρείτε τα γεράτια που έμεινα κάπως μακριά σας κάμποσον καιρό τώρα. Η εφημερίδα σας με πηγαίνει από καιρό σε καιρό στο Πωγώνι μας και μου θυμίζει...περασμένα μεγαλεία. Στο φύλλο του Μαρτίου ο Θωμάς Πλιάκος ο Δρυμαδιώτης μου θύμισε πολλά της παιδικής μας ηλικίας με τον Καταπούρτη. Ετσι κάπως "καίγαμε" κι εμείς τον Καταπούρτη. Μαζεύαμε ξύλα από το χωριό το Μεγάλο Σάββατο και τα καίγαμε έτσι όπως τα λέει ο Θωμάς. Όχι όμως με κανονισμούς όπως τον Καταπούρτη, αλλά με μια απλή μεγάλη φωτιά καίγαμε τον Οβριγιό (Εβραίο) την ώρα που ακούγονταν από τον παπά το Χριστός Ανέστη. Και φωνάζαμε όλα τα παιδιά γύρω-γύρω στη φωτιά:

Οβριγέ, σκυλόβριγε
που'ν η κότα πόκλειψες,
κότα καρκαλιόττικε
κι' Οβριγιός τσιλιόττικε.

Γειά και χαρά - Θανάσης Μπόλος

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Πρωτοπρεσβύτερον Χριστόδουλον Δεληγιάννην- Δελθινάκι:

Ευχαριστώ πολύ για τα θερμά σας λόγια και την ευλογία σας για την δουλειά της εφημερίδας και το συγγραφικό μου έργο. Ευχαριστώ επίσης για την παρότρυνση να συνεχίσω και να μη αποκάμω στον αγώνα μου για το Πωγώνι.

Κυρίαν Μαρίκα Κουκουλάρη-Αθήνα.

Ευχαριστώ για τα συγχαρητήρια και τις ευχές σας για την εφημερίδα και για την συμπαράστασή σας.

ΟΙ ΚΑΣΤΑΝΙΕΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ

Το Βασιλικό είναι γνωστό εδώ και δύο τουλάχιστον αιώνες για το δάσος από καστανιές. Το αναφέρουν μάλιστα και παλαιοί περιηγητές που πέρασαν από την περιοχή του Πωγωνίου στις αρχές του 19ου αιώνα. Είναι θα μπορούσαμε να πούμε ένα ιστορικό δάσος καστανιάς που αναφέρεται σε κείμενα τόσο παλιά. Αποτελεί κατα κάποιον τρόπο ένα μνημείο της φύσης και του περιβάλλοντος του Πωγωνίου αλλά και του ιστορικού Πωγωνίου. Δυστυχώς, το δάσος αυτό που ήταν κάποτε και πηγή εισοδήματος για τους Τσαρπαζήτες (Βασιλικιώτες) απαξιώνεται και αρκετά ξηρά μεγάλα δένδρα καστανιάς δείχνουν πως οδηγείται από αργώςια η εγκατάλειψη στη εξαφάνιση. Αν αναφερόμαστε συγχά στην αδιαφορία των δασικών υπηρεσιών και των δασικών υπαλλήλων για τα δάση δρυός που συστηματικά εξαφανίζονται και δίνουν τη θέση τους στη γύμνια ή την κάλυψη με τα θαμνώδη ντούσκα, έχουμε, με την περίπτωση των καστανιών του Βασιλικού, μία ακόμη αφορμή να σημειώσουμε και να επιβεβαιώσουμε και εδώ αυτήν την αδιαφορία τους. Καμία προσπάθεια δεν έγινε με μελετηθεί αυτό το δάσος, μνημείο για το Πωγώνι, ούτε να διασωθεί, ούτε να θεραπευθεί, ούτε να επεκταθεί

και να αναπτυχθεί. Αλλού οι δασικές υπηρεσίες έχουν κάνει θαύματα με την δημιουργία καστανείων. Και για να πούμε ένα παράδειγμα που γνωρίζουμε από προσωπική γνώση, στην περιοχή του χωριού Τετράκωμο Άρτας η δασική υπηρεσία συντέινει και φυτεύτηκαν 17.000, και δέκα επτά χιλιάδες, καστανιές. Το δάσος καστανιών του Βασιλικού δεν ήταν γνωστό μόνο από τα κάστανα που τροφοδοτούσε πολλά χωριά του Πωγωνίου και της Κόνιτσας, αλλά και συντηρούσε ένα μεγάλο αριθμό αγριογούρουνων που πλούτιζε την πανίδα του τόπου και την θηραματοπονία. Και αυτό το τελευταίο, ο θηραματικός πλούτος του Πωγωνίου που εξαφανίστηκε είναι μία άλλη υπόθεση που βαρύνει την δασική υπηρεσία γιατί δεν πήρε εκείνα τα μέτρα που επιβάλλονταν από τον Νόμο να προστατεύσει θηράματα όπως το ζαρκάδι που ήταν το στολίδι του Πωγωνιώσιου δάσους. Καταχωρούμε και αυτό το ντοκουμέντο για τις καστανιές του βασιλικού για εκείνους που θέλουν να αγνοούν την ιστορία του τόπου μας που δεν είναι και τόσο φτωχός αλλά τον φτωχαίνουν η αδιαφορία και οι αποφάσεις αρμοδίων και παραγόντων της περιοχής.

ΑΚΟΝΙΖΟΝΤΑΙ ΚΙ ΑΛΛΑΤΣΕΚΟΥΡΙΑ!

Μόλις έπιασαν δουλειά τα τσεκούρια και τα αλυσοπρίονα στο δάσος του Δολού και ...σιγούρεψαν οι Ξυλοσχίστες της επιχείρησης: "κόψε ένα δάσος μπορείς" άνοιξε η όρεξη για νέες επιχειρήσεις κατά του Πωγωνιώσιου δάσους δρυός. Εμφανίστηκε πάλι δασολόγος φωστήρας της....ελεύθερης αγοράς με παράγοντα της περιοχής κι έβαλαν σημάδι το επόμενο κομμάτι δάσους! Κάποιοι φροντίζουν να εξασφαλίσουν δουλειά σε δασολόγους με την εκπόνηση διαχειριστικών μελετών με διάφορες δικαιολογίες και....σοφιστίες! Πίσω τους έτοιμοι κάποιοι άρχοντες που εξαντλούν την "λαϊκή εντολή" στην καταστροφή του περιβάλλοντος αφού δεν είναι ικανοί να το προστατεύσουν και να το αναπτύξουν όπως προβλέπουν διαφορά προγράμματα και

κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να εκμεταλλευτούν τα κονδύλια που διατίθενται. Πίσω λοιπόν από τους δασολόγους "μελετητές", που όπως φαίνεται δεν γνωρίζουν άλλες μεθόδους προστασίας, αναπτύξεως λειτουργίας και εκμετάλλευσης του δάσους και των δένδρων δρυός πλὴν του τσεκουριού και της καρβουνοποίησης, έρχονται οι Ξυλοσχίστες με τσεκούρια και πρίονια για να κάνουν το καταστροφικό τους έργο. Κόβουν τα δένδρα που χρειάζονται 50 και 100 χρόνια να γίνουν και λένε εξυπνάδες πως δήθεναναενώνουν το δάσος που δεν θα το γνώρισουν ούτε τα εγγόνια αλλά και τα δισέγγονά τους! Αυτά προς το παρόν και σύντομα θα μάθουμε λεπτομέρειες και θα ακούσουμε για νέες μελέτες και αποφάσεις.

Λαππας
SERVICE από το 1948
ΜΗΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΦΕΙΔΙΟΥ 8 - 10678 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3808.382 - 3820.701
3302.105 - 3302.940
FAX: 3820.701

Ποίηση
ΠΩΓΩΝΙ

Το Πωγώνι αν γυρίσεις
την ερήμωση θα ζήσεις.
Ερμηοί παντού οι δρόμοι
ησυχία που παγώνει.

Τα χωριά του ησυχαστήρια
τα περνάς χωρίς εισιτήρια
έρμα όλα τα σοκάκια
εκεί που παίζουν τα παιδάκια.

Τα σχολεία του κλεισμένα
πού ζήσαν χρόνια δοξαμένα.
Οι αυλές χορταριασμένες
τώρα μένουν ξεχασμένες.

Πάν' οι παιδικές φωνούλες
γυρίζουν μόνο οι γριούλες
αντί χαρούμενα παιδάκια
τώρα λίγα γεροντάκια,

τριγυρνάνε μέσ' τους δρόμους
βλέποντας τους υλοτόμους,
που τα δάση καταστρέφουν
κάρβουνα τις πόλεις τρέφουν.

Για να ψήσουν τις πριζόλες
ξεχαρήκαν οι οιρπιόλες,
ούτε γάμοι ούτε βαφτίσια
έρημα και τα ξεκλήσια.

Τις γριές βελανιδιές
τις εφάραν οι φωτιές
τις ρημάξαν οι εμπόροι
όπου άγριο πάτησαν πόδι

Μεγάλη η λεηλασία
τόπος πιά για εξορία,
έγινες πικρό Πωγώνι
και πικρά λαλεί τ' ηδόνι.

Ούτε πέρδικες στα πλάγια,
πινακίδες με τα σκάγια.
Σβήσανε τα έθιμά σου
ρημαγμένα τα χωριά σου.

Καταστρέφονται τα δάση
έρμη η κάθε ράχη
η φλογέρα του τσοπάνη
δεν αχολογάει στη στάνη.

Όταν έρθεις στο Πωγώνι
η καρδιά σου μαραζώνει
πόρτες κλειδαμπαρωμένες
και αυλές χορταριασμένες

βλέπεις σ' όλα τα χωριά του
σε ρούγα και σε μαχαλά του,
δεν υπάρχουν οι παρές
οι αστέρες και οι ωραίες.

Ας υψώσουμε φωνή
για να φτάσει στη Βουλή
να προσέξουν το Πωγώνι
που τρομακτικά νεκρώνει.

Νίκος Χρ. Κυρίτης
Λίμνη Πωγωνίου
12 Μαΐου 2000

ΛΗΣΤΕΙΕΣ ΣΤΗ ΒΗΣΣΑΝΗ
ΠΡΙΝ... 100 ΧΡΟΝΙΑ!

Πλούσια η Βήσσανη πριν εκατο χρόνια τον καιρό της Τουρκοκρατίας, και πρόκληση ο πλούτος για τους ληστές που κυκλοφορούσαν τότε. Από τη "Φωνή της Ηλείας" τον Πωγωνιώσιου Γ. Γάγαρη, το παρακάτω απόσπασμα.

Γράφουσιν ἡμῖν ἐκ Κονίστης :

Αἱ βροχαὶ καὶ ἡ ληστεία ἐφέτος μᾶς ἔχοντά-
κωσαν· τὸ μονάκριβό μας πανηγύρι εἰς τὸ Πα-
ζαρόπουλον ἦτο ἔρημον ἀπὸ ἀγοραστάς· πολλοὶ
ἐξ Ἰωαννίνων τσαρουγάδες ἦλθον· οἱ ἀγορασταὶ
σπανίζουν. Βησσιανῶνται μπακαλίδες ἐρχόμενοι
ἐδῶ ἐλγστευθήσαν εἰς τὸν δρόμον εἰς θέσιν Ντοῦ-
σκο, πλησίον Τσαρπαζανῶν, ὅπου ὑπάρχει καὶ
σταθμός· τοὺς ἀφῆρσαν ἐβδομήκοντα λίρα·

Τῇ 28ῃ Σεπτεμβρίου συμμορία ἐξ 20—30
ἀτόμων τουρκλχανῶν καὶ Βλάχων ἐξ ὧν πολλοὶ
πρόην ζαπτιέδες, συνέλαβον δύο νέους Βησσα-
νιώτας, τῶν ὁποίων δὲν ἐμάθωμεν τὸ ὄνομα· οἱ
νέοι οὗτοι μετ' ἄλλων συγχωρικῶν ἦσαν εἰς τὸ
κυνήγι καὶ συλληφθέντες ἀπήχθησαν ὡς αἰχμᾶ-
λωτοι. Οἱ λησταὶ μετὰ τὸ κατορθωμὰ των μετέ-
βησαν εἰς στάνην παρὰ τὸ Δελβενάκι καὶ ἐλα-
βὸν ἔπειτα διεύθυνσιν ἀγνωστον. Ὑποτίθεται
ὅτι ἡ ἰδία συμμορία ἐλγστευσε τοὺς μεταβαί-
νοντάς εἰς Κόνιτσαν, ἐκ τῶν ὁποίων ἀφῆρσαν
700 λίρας

ΒΥΒΛΙΑ ΠΟΥ ΠΗΡΑΜΕ

Μαρίας Σ, Στούπη:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
Η ΡΙΖΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
(Λόγος και Ήχος)

Η Μαρία Στούπη γεννήθηκε στην Κέρκυρα. Κόρη του Βησσα-
νιώτη λόγιου και συγγραφέα Σπύ-
ρου Στούπη. Ετελείωσε το Αρσά-
κειο Πατρών. Μετά το πέρας των
σπουδών της στο Εθνικό Ωδείο
Αθηνών πιάνου και αρμονίας, με-
τέβη στη Βιέννη για περαιτέρω
σπουδές. Ελαβε μέρος σε πολ-
λές πολιτιστικές εκδηλώσεις, μα-
ζί με τον σύζυγό της Χρήστο Νι-
κολαΐδη (βιολί, Μουσική Ακαδη-
μία Βιέννης), δίνοντας συναυλίες
και διαλέξεις σε πολλά μέρη της
Ελλάδος. Δίδαξε πιάνο σε ωδεία
του Εθνικού, Ελληνικού, Φιλαρ-
μονική Εταιρεία Κερκύρας, Λευ-
κάδος και Απολλωνείου Αθηνών.

Η Μαρία Στούπη αγωνίζεται
για μία Ελληνική μουσική παι-
δεία. Έχει εφεύρει ένα παιδαγω-
γικό σύστημα με το οποίο ο παι-
δί της Ελλάδος διδάσκεται μουσι-
κή μέσα από τη γλώσσα του. Με-
λοποίησε Ορφικούς Ύμνους στο
αρχαίο κείμενο που για πρώτη
φορά επιχειρήθηκε από Έλληνα
μουσικό. Περισυνέλεξε πολλά
τραγούδια και χορούς της πατρί-
δας μας, τα οποία κατέγραψε άλ-
λα στην τεχνική του πιάνου, άλλα
για φωνή, άλλα για βιολί, άλλα
για κλαρίνο. Έγραψε έργα για

παραδοσιακά έγχορδα και φωνή.
Μελοποίησε πολλά τραγούδια
Αρχαίων Ελλήνων Λυρικών, τρα-
γούδια νέων Ελλήνων ποιητών.
Μετέτρεψε δημοτικά τραγούδια
στο πολυφωνικό πεντάφωνο σύστημα για να τραγουδηθεί από
Ελληνες μουσικούς και όχι μόνο
από εμπειρικούς μουσικούς. Αρ-
θρογραφεί σε διάφορα περιοδικά.

Η Μαρία Στούπη με το νέο
της βιβλίο πλουτίζει την μουσική
βιβλιογραφία αλλά συμβάλλει και
στη γνώση της Ελληνικής γλώσ-
σας μέσα από την μουσική. Είναι
ένα βιβλίο που χρειάζεται ειδική
ανάλυση και μελέτη, και όπως
γράφει σε μία παράγραφο του
επιλόγου της "Η Ελληνική γλώσ-
σα και ο ήχος χρειάζεται να προ-
σεχθούν και να προσαρμωθούν
σ' ένα σύστημα διδασκαλίας, με
το οποίο θα μπορέσει ο Έλληνας
ν' αξιοποιήσει τις φυσικές του δυ-
νατότητες και να δημιουργήσει
το χαρακτήρα του, μέσα από τις
ρίζες της φυλής του".

Η Μαρία Στούπη με την μου-
σική παιδεία της, την μουσική
της παρουσία και το συγγραφικό
της έργο στον μουσικό χώρο τιμά
και το Πωγώνι και την Βήσσανη
όπου είναι και οι ρίζες της.

ΘΑΝΑΣΗ ΜΠΟΛΟΥ-ΜΠΙΡΜΠΛΗ

ΑΜΝΗΜΟΝΕΥΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ
ΑΠΟ ΞΕΧΑΣΜΕΝΕΣ ΠΑΤΡΙΔΕΣ

Ο Θανάσης Μπόλος από το Χλω-
μό του Ξεκομμένου Πωγωνίου με
το νέο του βιβλίο πλουτίζει την
Πωγωνιακή βιβλιογραφία με την
καταγραφή 30 μικρών ιστοριών και
γεγονότων της γενέτειράς του. Γε-
γονότα και ιστορίες με πολλά ιστο-
ρικά, λαογραφικά και εθιμικά στοι-
χεία αλλά και χαρακτηρισμούς και τύ-
πους του χωριού του. Στις 170 σε-
λίδες του νέου του βιβλίου, ο Θα-
νάσης Μπόλος διασώζει ένα κομ-
μάτι από την ζωή του χωριού του
μία μακράς περιόδου. Η Πωγωνι-
σιακή βιβλιογραφία αποκτά μία
ακόμη πηγή πληροφοριών για τους
ερευνητές και μελετητές του Πω-
γωνίου.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θέλουμε να εκφράσουμε τις θερμές ευχαριστίες μας για την συμπαρά-
σταση, συναντίληψη και ενθάρρυνση στην εκδοτική μας προσπάθεια
σους αναγνώστες και συμπατριώτες: Αποστ. Γκοφίτσα, Ελένη Βαρέ-
τα, Ρένα Θεοδοπίδου, Ντ. Λούλα, Αλ. Δάκα, Αγάστ. Ζωγράφου, Πο-
λυ. Ζωγράφου, Ντ. Κυρίτης, Αθ. Κιτσάνα, Κων. Γκιόσο, Βασ. Μήτσι,
Αλ. Εξάρχου, Βασ. Κολοβό, Θωμά Χαρτίση, Γ. Παράσχο, Δημ. Φέτα,
Σπ. Χρήστου, Διον. Αυδοπούλου, Χαρίκλεια Παπά, Θεόδ. Οικονό-
μου, Γ. Ντόνη, Στ. Παράσχο, Χαρ. Μπασιάνη, Βασ. Καναβό, Δημ.
Λώλη, Αθ. Τσάμη, Ν. Λιβέρη, Αντ. Παππά, Παράσκ. Στράτου.

Ο Κος Χαράλαμπος Ζωίδης

ΑΠΟ ΤΟ ΠΩΓΩΝΙ Ο ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΗΣ ΟΥΜΠΙΑΚΗΣ ΦΛΟΓΑΣ

• Τον τίμησε στο Άνω Πωγώνι ο Αυστραλός υπουργός...

Το πρόγραμμα της πορείας της Ολυμπιακής Φλόγας στην επιμεθόρια Ελλάδα, είχε μια άλλη στάση στο Δήμο Άνω Πωγωνίου. Η στάση αυτή οργανώθηκε στον κόμβο της Βίγλας όπου είχε στηθεί η ειδική εξέδρα για την τυπική διαδικασία με την κατάλληλη διακόσμηση. Τη φλόγα υποδέχθηκε ο δήμαρχος Άνω Πωγωνίου, κ. Δημ. Μπάσιος, μέλη του Δ.Σ. και πολλοί κάτοικοι της περιοχής. Ο τελευταίος δρομέας αθλητής Κώστας άναψε την εστία πάνω στην εξέδρα όπου ο κ. Δήμαρχος χαιρέτησε με σύντομη ομιλία το γεγονός και τους επίσημους που συνόδευαν τη φλόγα. Αντιφώνησε και χαιρέτησε τους περυσισκόμενους ο υπουργός της Ολυμπιάδας του Σίδνεϋ και έγινε ανταλλαγή αναμνηστικών δώρων. Η εκδήλωση αυτή στο Δήμο Άνω Πωγωνίου είχε και μια τοπική σημασία και ιδιαιτερότητα. Τη φλόγα συνοδεύει στην πορεία της αυτή και

ένας αθόρυβος και σεμνός Πωγωνήσιος με πρωταγωνιστικό όμως ρόλο. Ο Μπάμπης (Χαράλαμπος) Ζωίδης είναι μέλος της Επιτροπής Ολυμπιακής Λαμπαδοδρομίας και υπεύθυνος τη Φλόγας. Κατάγεται από τη Ρουσιά και οι ρίζες του φτάνουν στη Μερόπη Πωγωνίου. Είναι μόνιμο στέλεχος της Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων τριάντα χρόνια προϊστάμενος του Τμήματος υλικών και προμηθειών και συμμετείχε στις τελευταίες 10 οργανώσεις της Ολυμπιακής λαμπαδοδρομίας. Ο Αυστραλός υπουργός της Ολυμπιάδας του Σίδνεϋ εκεί στη στάση της φλόγας στο Δήμο Άνω Πωγωνίου έκανε ειδική αναφορά στον «Μπάμπη τον συντοπίτη σας» και του επέδωσε το σήμα των Ολυμπιακών του 2000. Η πορεία της φλόγας συνεχίστηκε με επόμενο σταθμό την Κόνιτσα. Κ.Χ.Κ.

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΒΗΣΣΑΝΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Θέλω να ευχαριστήσω θερμά τους συμπατριώτες και φίλους κ.κ. Εμμ. Γούναρη και Γρ. Άρμπυρο για το παρακάτω δημοσίευμα στην εφημερίδα "ΒΗΣΣΑΝΗ" για την προσπάθεια και τους αγώνες της εφημερίδας μου. Με συγκινούν ιδιαίτερα αλλά περισσότερο με ενθαρρύνουν να συνεχίσω την προσπάθεια για το Πωγώνι που τόσο αγαπούμε όλοι μας και που και οι ίδιοι επιχειρούν με την έκδοση της εφημερίδας "ΒΗΣΣΑΝΗ".

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ ΚΑΙ

Ο ΚΩΣΤΑΣ Χ. ΚΩΣΤΟΥΛΑΣ

Τι να σου στείλω ξένη μου, εκεί στα ξέ-

να που 'σαι.

Σου στέλνω μίλο σέπεται, κυδώνι μα-

ραγκιάζει.

Σου στέλνω και το δάκρυ μου σ' ένα

χρυσό μαντήλι.

Το δάκρυ μου είναι καυτό και καίει το

μαντήρι.

Και να ο Κωστούλας, που υπερπη-

δάει το τραγούδι, καταρρίπτει το μύθο

και περνάει στην υπέρβαση και μας

στέλνει τα βουνήσια χαμπέρια, τις κα-

θημερινές ειδήσεις, τα συμβάντα και τα

δρώμενα στο Πωγώνι, ζωντανά και όχι

σάπια και μαραμένα, κι εμείς, οι ανα-

γνώστες, τα περιμένουμε και τα καλο-

δεχόμαστε με αγάπη και τρυφερότητα

και σκύβουμε στις σελίδες της μικρής ε-

φημερίδας και ρουφάμε με απληστία

τις όποιες ειδήσεις και τα όποια σχόλια

που ο άξιος εφημερίδας, έτσι θα ανα-

μάζονταν ο Κωστούλας στην ιδιόρρυθ-

μη γλώσσα της δημοσιογραφίας, ο ο-

ποίος ξέρει και τοποθετεί τις ειδήσεις

και τα σχόλια και υπογραμμίζει κατάλ-

ληλα το κείμενο και επιλέγει τίτλους

που προκαλούν και κεντρίζουν το εν-

διαφέρον του αναγνώστη και έτσι η κα-

λή εφημερίδα γίνεται απαραίτητη, α-

ναγκαία, προσθέτοντας και γεμίζον-

τας, συμπληρώνοντας τις καθημερι-

νές μας αναστολές και βάζοντας

στο ταίχισμα ένα ριζιμίο αγωνάρι,

παίρνοντας μας νοερά, απαλά απ' το

χέρι, και με βήμα σιγαλινό μας ξανα-

φέρνει στο Πωγώνι και στα ενδιαφερό-

νά του και δε μας αφήνει να ξεχάσου-

με την υποχρέωση που έχουμε όλοι ε-

μείς οι ξενιτεμένοι στη γενέθλια γη.

Ο Κωστούλας, γνώστης, μαθώς και

παθώς του χώρου, που ξέρει κατα-

στάσεις και συμβάντα, που γνωρίζει

καλά πρόσωπα και πράγματα, που

δακρύζει κι αγωνιά για ό, τι γίνεται στο

δοτούμενος και μη δεχόμενος να έχει

μυστικές πηγές και προστάτες και σχέ-

σεις τέτοιες που να δημιουργούν υπό-

νοιες, εμβαπτίζει τη γραφίδα του στην

αλήθεια και προσφέρει με την εφημερί-

δα του Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ έργο

μέγιστο, στήλιετοντας δούσε κατε-

γάζονται το δόκιο και απεμπολούν τις

υποχρεώσεις τους. Το Πωγώνι, και ιδι-

αίτερα οι Πηγωνήσιοι λόγιοι, έχουν μια

μακρά παράδοση στην έκδοση εφημε-

ριδών, και γι' αυτό είναι άξιοι και μακα-

ριστοί με το έργο που άφησαν. Σήμερα

τα πράγματα άλλαξαν κι ο τύπος έχει

άλλη αποστολή και πόρεψη. Αυτή την

αποστολή και πόρεψη τη συνέλαβε ο

Κωστούλας και ανταποκρίνεται πλή-

ρως στις ανάγκες της. Με την Πωγω-

νήσια βιβλιοθήκη που εγκαίνισε, με τα

προσωπικά του βιβλία, που μας έδωσε

άξια δείγματα αφηγηματικού λόγου, με

τις αναστηλώσεις, με το ξέθαμα πα-

λιών κειμένων, με τα αρχαιολογικά εν-

διαφέροντα, με τα σύγχρονα και τα πε-

ρασμένα που ασχολείται και καταπιύ-

νεται, με την τεράστια για τον Πωγω-

νήσιο χώρο προσφορά του, η

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΒΗΣΣΑΝΙΩΤΩΝ Η ΑΡΕ-

ΤΗ, του στέλνει τις καλύτερες ευχές

της και τον ευχαριστεί για τη συμβολή

του στη γενέθλια γη, για τις ειδήσεις,

τα σχόλια και τα χαμπέρια, που κατα-

χωρεί στην εφημερίδα του, για τις βρο-

ντές και τις αστραπές που εξαπολύει

στους αμνήμονες και στους ανακλου-

θους, για το μέχρι φρενήριδας ενδιαφέ-

ρον για τη χλωρίδα και την πανίδα του

τόπου, για τα άκακα ζώα, τα άγρια και

τα ήμερα του βουνού και του λόγγου,

και για την αμέριστη συμπαραστάση

που με τα πενήντα οικονομικά εφδία

προσφέρει στον τόπο.

Εύγε και πάλι ματαεύε άξιε και τρι-

σάξιε πολειστή και καλαμαρά Κώστα

Χ. Κωστούλα.

Ο πρόεδρος: ΜΑΝΩΛΗΣ ΓΟΥΝΑΡΗΣ

Ο Γεν. Γραμματέας: ΓΡΗΓ. ΑΡΜΠΥΡΟΣ

ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΑ

- * Του Απρίλη είναι τούτο το φύλλο με καθυστέρηση και πάλι αλλά, τι να κάνουμε, το προσπαθούμε και δεν θα το εγκαταλείψουμε.
- * Πέρασε και ο Απρίλης και ο Μάης για να θρούμε τον λογαριασμό μας.
- * Τα θέματα όμως δεν χάνονται και οι ειδήσεις του χωριού δεν είναι ποτέ μπαγιάτικες. Ιδίως για τουςμετανάστες!
- * Τώρα όλοι, ποιός λίγο ποιός πολύ σκέπτονται το χωριό, είτε σαν ...Ανοιξιάτικη ανάμνηση είτε σαν προγραμματισμός για την καλοκαιρινή επίσκεψη.
- * Οι συνταξιούχοι και συνήθεις παραθεριστές που γεμίζουν τα χωριά έφθασαν!
- και έκαναν και τις τετράδες για το χαρτάκι που ζωντανεύει και τα καφενεία.
- * Και νέα θέματα για συζήτηση και οι γκρίνιες δεν λείπουν για τα χωριανικά και όσα λείπουν ή για τις υπηρεσίες που δεν λειτουργούν σωστά και δεν έρχονται στην ώρα τους.
- * Μερικές οδηγίες για τους δικούς μας παραθεριστές πρέπει να περάσουν σε αυτό το φύλλο.
- * Μη πετάτε τα σκουπίδια στους λάκκους, στα γεφύρια και στον κήπο του...γείτονα!
- * Οι Δήμοι και οι Κοινότητες έχουν οργανώσει ικανοποιητικά το μάζεμα των σκουπιδιών. Αγόρασαν μάλιστα και αρκετούς κάδους.
- * Αύξησαν και τα τέλη που όλοι εμείς βέβαια τα πληρώνουμε!
- * Το καλοκαίρι οι κίνδυνοι πυρκαγιάς είναι μεγάλοι. Να μή τα κάψουμε. Αρκετά καταστρέφουν οι ξυλοσχίστες.
- * Και μη σας πάει το μυαλό σε κοίνο που έλεγαν οι παλιοί για τα ξύλα τααπελέκητα!
- * Οι Πωγωνήσιοι έμαθαν πολλά γράμματα. Και κείνοι που φροντίζουν για τις υλοτομίες και τις αποφάσεις είναι από τη φάρα των ...μορφωμένων!
- * Κάντε οικονομία στο νερό. Δεν είναι ασήρευτο. Θα βρείτε βέβαια και ...εμφιαλωμένα. Εισαγόμενα! Αφού δεν ...φτούρησαν κανα δυό προσπάθειες για εμφάνιση εμφιαλωμένου νερού με την...ομπόλια!
- * Οι δρόμοι μας σχεδόν σε όλα τα χωριά είναι καλοί και ασφαλοστρωμένοι.
- * Μη...ξεגעλιέστε με τα καινούργια αυτοκίνητα και ...σπινάρετε! Οι κίνδυνοι μεγαλώνουν με τους καλούς δρόμους και τις μεγάλες ταχύτητες!
- * Τα κινητά, δυστυχώς, δεν πίνουν παντού. Δοκιμάστε και θρήτε τα σημεία ...επαφής!
- * Αντε να περάσετε καλά. και μες εδώ είμαστε να ...γράφουμε!

Κ.Χ.Κ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚ. ΒΛΑΧΙΩΤΗΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

ΓΟΥΝΑΡΗ 36 - ΕΛΛΗΝΙΚΟ - Τ.Κ. 167 77 ΤΗΛ.: 9624250 FAX: 9618929

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟ

ΥΛΙΚΟ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

• αυτοματισμοί

• θυροτηλέφωνα

• τηλεφωνικό υλικό

• πίνακες

• ενδοσυνεννοήσεις

• όργανα μετρήσεως

• φορητοί

• λαμπτήρες

• φωτιστικά σώματα

• παντός τύπου

Η ΠΟΤΟΠΟΙΙΑ - ΚΑΒΑ

ΚΩΣΤΟΥΛΑ

Παλαιολόγου 4-Ιωάννινα, Τηλ. 27.094

Για τις γιορτές, πανηγύρια και κάθε μέρα
ποτά και κρασιά σε πλούσια συλλογή